

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—
V upravl. prejemam mesečno K 1.50

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsek dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Hrvatsko-slovenski klub.

Z Dunaja smo dobili to-le poročilo: Hrvatsko-slovenska zajednica, ki je združila vse poslance V. L. S. in dalmatinske pravaše, šteje 24 članov. Danes se je osnoval »Narodni klub«, ki so mu pristopili poslanci: dr. Laginja, Spinčić, Mandić, dr. Rybař in dr. Gregorin. Ta klub je s Hrvatsko - slovensko zajednico osnoval Hrvatsko - slovenski klub, ki bo nasproti vladi in nasproti drugim strankam v zbornici v vseh stvareh enotno nastopal. Klubu se je izvolil za načelnika dr. Šusteršič; za podnačelnika: dr. Dulibić, dr. Korošec in Spinčić; za zapisničarje pa: dr. Janković, dr. Sersardić in dr. Gregorin. Temu poročilu dodajamo: Potemtakem je zdaj 29 slovenskih in hrvaških poslancev najtesneje zvezanih med seboj in moč naše delegacije je vsled tega silno zrasla. V novem klubu, ki ga najiskrenejše pozdravljamo, so zastopane vse naše pokrajine. Za danes kličemo samo: Živel Hrvatsko - slovenski klub, naša nova trdnjava na cesarskem Dunaju. Naše ljudstvo mu zaupa!

Prestolni govor.

Dunaj, 18. julija.

Najslovesnejši trenotek ustavnega življenja je vedno začetkom novega zasedanja, ko cesar v krogu članov vladarske hiše, najvišjih dostojanstvenikov ter članov obeh zbornic državnega zbora s prestola slovesno prečita prestolni govor. Ze oseba cesarjeva sama poveljuje slovesnost trenotka. Starček nad 80 let se ne boji dolge vožnje iz išelskega letovišča, da zadosti svoji vladarski želji. In ta želja njegova je, da našteje v prestolnem govoru vsa nujna in važnejša vprašanja, katera naj bi rešil v novem zasedanju državni zbor kot drugi zakonodajni čimtelj. Koliko lepih, koristnih in potrebnih načrtov je že navedel vladar tekotem svojega vladanja v raznih svojih nagovorih, ki pa so ostali še do danes le »pia desideria«. Ze v prvem svojem prestolnem nagovoru dne 2. novembra 1849 v Kromerizu je cesar te-

daj kot mladenič izražal željo, naj bi bila Avstrija dovolj prostorna hiša za vse narode, ki so že stoletja združeni pod habsburškim žezlom. To željo ponavlja vladar v vsakem svojem slovesnem nagovoru. In, žal, danes so med posameznimi avstrijskimi narodi večja nasprotja, nego so bila v ljudski spomladi, ko se je rodila ustavna ideja. In to obžaluje gotovo najbolje vladar sam, ki želi mir in spravo narodov, ki sta pogoj zdravemu napredku in razvoju države na kulturnem, socialnem in gospodarskem polju. Tudi v današnjem govoru navaja cesar vse one točke, katere veljajo kot program nove Gautscheve vlade.

Armada.

Začetkom naglašja vladar, da je prva ljudska zbornica sicer mnogo obetala, a malo izvršila. Prebivalstvo pa pričakuje, da bode nova zbornica izvršila zamujeno delo. V prvi vrsti zahtevajo koristi države, da se izpopolnijo brambena sredstva, ki zagotavljajo mir. Ta vojaška predloga pa ustreza tudi željam prebivalstva, da se skrajša službena doba. S to predlogo so v tesni zvezi reforma kazenskega postopanja in razni drugi načrti, ki vsojako in njihovim družinam zagotove izdatnejšo preskrbo.

Finančni načrt.

Posebno nujna je rešitev bančne predloge, ki zakonito uravna izdajo bankovcev. Razvoj države pa zahteva večje izdatke za državno upravo in neštete ter vedno rastoče ljudske potrebe. Pa tudi deželam mora država odkazati iz svojih dohodkov večje letne prispevke. V ta namen bode vlada predložila več načrtov, da se davčna bremena pravično razdele in državi odpro bogatejši viri dohodkov. Novi davki seveda zahtevajo požrtvovalnost od ljudskih zastopnikov, vendar bode državni zbor upošteval naloge in potrebe moderne države ter izdelal finančno reformo, ki bode omogočila in pospešila nadaljno uspešno delo na kulturnem, socialnem in gospodarskem polju.

Ljudske potrebščine.

Vlada bode zopet predložila načrt socialnega zavarovanja, ki se bode naslanjal na izkušnje v drugih državah in dosedanje razprave v

avstrijski zbornici. Temu načrtu se bodo pridružile še posebne naredbe in naprave v varstvo delavskih slojev.

Vlada se hoče dalje ozirati na opravičene želje državnih uslužbencev ter jim jasneje določiti delokrog pravic in dolžnosti.

Gospodarskim močem poljedelstva, obrta, trgovine in industrije hoče vlada posvetiti posebno skrb, da bodo mogile vse gospodarske panoge zagotoviti si obstanek in uspešno tekmovanje z vnanjim svetom. Dokler se to ne doseže, je dolžnost države, da primerno uredi izseljevanje.

Gospodarska politika pa potrebuje prometnih sredstev. Omrežje državnih železnic se je zadnja leta jako razširilo. Da se zagotovi in zviša rentabilneta državnih železnic, je nujno potrebno, da se predružači uprava.

Vlada hoče poskrbeti, da odpre in pridobi nova tržišča za izdelke domače industrije in pomnoži tudi na uvozu prometna sredstva.

Ker je zakon glede vodnih cest iz tehničnih in finančnih razlogov neizvršljiv, bode vlada predložila drug načrt, ki se bode oziral na krajevne gospodarske potrebe, pa tudi na finančne moči države. V tem oziru se bode tudi opravičenim koristim Galicije ustreglo.

Šolstvo.

Nravnoverska vzgoja je poglavitna naloga ljudske šole. V bodoče pa se bode morala šolska mladina temeljiteje seznanjati s praktičnimi zahtevami gospodarskega življenja.

Iz modernih raziskovanj in učnih metod izvirajo nove potrebe za visoke šole in njih učne moči.

Za ustanovitev italijanske pravne fakultete bode vlada kmalu predložila načrt zakona.

Pravosodje.

Tudi na polju pravosodja je treba rešiti važne naloge. V prvi vrsti je potrebna temeljita prememba kazenskega prava in pravnega reda, uravnava mladinskega varstva in reforma državlanskega prava ter razbremenitev sodišč.

Poslovník.

Državni zbor ima torej mnogo dela. To delo pa je mogoče izvršiti, ako se modro uporabi ves čas, ki je na razpolago. Da se pospeši delo, bode vlada predložila načrt novega poslovníka.

Narodna sprava.

Poslovník pa ni edini in najvažnejši pogoj uspešnega in rednega parlamentarnega dela. Velike naloge, ki čakajo rešitve, bode te mogli rešiti, ako imate vedno pred očmi potrebe celote. Državni zbor mora biti prepričan, da se morajo ublažiti ali zjednačiti protivja tudi opravičenih koristi in zahtev, ker ta protivja ovirajo in zadržujejo uspešno delo v blagor skupnosti.

Splošno je že prepričanje, da se mora trajno uravnati razmerje med Čehi in Nemci na Češkem na podlagi medsebojnega sporazumljenja. Da se morejo razvijati bogate gospodarske, socialne in kulturne moči kraljevine češke, morajo se poravnati nasprotja, ki škodijo prebivalstvu, ovirajo delc deželne zbora in deželne uprave ter škodljivo vplivajo na ustavno življenje cele države. Trdno upam, da se posreči združenim močem, ustvariti podlage za sporazumljenje obeh narodov.

Upam tudi, da se ohrani mir in prijateljstvo z našimi zavezniki.

Na delo!

Ljubezen in zvestoba mojih narodov, katerih blagru je posvečeno vse moje stremljenje, sta me spremljali ves čas mojega dolgega vladanja in mi v bridkih urah dajali tolažbo in oporo. Ginjenega srca se zato zalivaljujem Vsegamogočnemu, ki naj blagoslovi vaše delo!

Živahno odobravanje je sledilo besedam, ko je cesar govoril o narodni spravi ter o ljubezni in zvestobi avstrijskih narodov.

Iz seje klubovih načelnikov.

Stranke so se izjavile, da bodi predsednik zbornice dr. Sylvester. Poslanec dr. Korošec je izjavil, da njegov klub ne prizna načela, da bi moral imeti največja parlamentarna zveza zbornično predsedstvo, ker gre za osebno zaupanje. V seji se je tudi naglašalo, naj bi se glede na predsedniško vprašanje napravil turnus, kakršen je uveden v delegacijah. Glede na podpredsedniška mesta so se pozvale tiste stranke, ki so imele v stari zbornici podpredsednike, da jih obdrže tudi v novi zbornici in da naj zato imenujejo svoje kandidate.

LISTEK.

Josip Vandot:
Vilranec.
Pripovedka iz davnih dni.
(Dalle.)

Črni kos je umolknil tam na veji. Gledal je deklico, pa ni mogel umeti, zakaj ga kara to malo, objokano dekletce. Dvakrat je poskočil in je obstal potem na koncu veje. Takrat pa je spet izpregovorila Jelica: »Če drugega ne veš, ti črni kos, pa mi povej vsaj to, kje naj najdem radost, da mi prežene žalost iz srca? Glej, pred dnevi se mi je zdelo, da sem slišala bratca-škratca, ko sta prepevala nad mano na zeleni trati. Pravijo, kdor ju čuje, je srečen vse življenje, in žalosti ni več k njemu. Mislila sem, da sem jih tudi jaz slišala. Toda varala sem se! Saj, če bi bila bratca-škratca, bi se zdaj ne jokala za ubogo Elzo, ampak bi se smejala zdaj z njo srečna in vesela... Oj, črni, žametni kos, zato mi pa povej zdaj, kje naj najdem spet radost?«

Kakor da bi bil umel kos njene besede, je pokimal z glavo. Potem pa se je dvignil in je poletel mimo deklice proti goščavi na zahodno stran. Gleda-

la je deklica za njim, dokler ni izginil tam med širokimi bukvami. In hipoma se je razjasnil. Jelici obraz. Naglo je vstala in si je obrisala s predpasnikom solzni obraz.

»Oj, kos, ti črni, žametni kos,« je zaklicala na glas, »ti si mi pokazal pot, kje naj iščem tolažbe. Oj, zakaj se nisem že prej domislila tega, zakaj? Pa si mi zdaj ti pokazal pot, oj, črni, žametni kos.«

Saj res, — čemu se ni že prej domislila stare Rušice? Tako lepo jo je bila tolažila v bridki nesreči, a zdaj je pozabila nanjo, zdaj, ko so se vrnili starši iz ječe. Kaj si bo mislila Rušica zdaj o nji? Gotovo poreče: »Dokler je bila zapuščena, sem ji bila dobra. Zdaj pa, ko ima spet očeta in mamico, je pozabila name. Hm, hm — seveda. Nehvaležnost je plačilo sveta.« — Tako si gotovo misli zdaj Rušica in čaka zaman, kdaj jo obišče nevaležna Jelica.

Domislila se je Jelica tega in skoro sram jo je bilo pred seboj. Oj, pa vsaj ni mislila v teh dolgih dnevih na ničesar drugega kot na mrtvo Elzo in na njeno mater. Na Rušico pa je pozabila. Pa nihče drugi bi je ne bil tako lepo tolažil v teh bridkih urah, kot dobra mamica Rušica. Oj, zakaj se je ni že prej spomnila? Zakaj ji je moral pokazati pot šele črni, žametni kos?

Urno je hitela zdaj med grmovjem po ozki stezi. Prišla je na kolovozno pot in je zavila potem pod širokimi bukvami proti skalovju, ki se je dvigalo tam na zapadu. Bil je krasen dan. Solnčni žarki so se kradli med listjem in so drhteli nad mehkiimi gozdnimi tlami. Rože so cvetele tam, in mehak, prijeten vonj se je širil kroginkrog. Brenčale so drobne čebelice, in debeli, črni čmrlji so brenčali med pisanim cvetjem. Lahen veter se je zibal nad gozdom. Dihal je v zeleno listje, ki je podhrtevalo in šumljalo tiho, skrivnostno.

Dospela je Jelica do črnih, z mahom obraslih skal. Prerinila se je med njimi in kmalu je stala sredi ozke so teske. Ze se je zagledala kočo stare Rušice in že se je povprašala: »Bogve, ali je doma?« — Za hip je obstala. Tedaj pa se ji je zazdelo, da čuje zlato pesem ptička-zlatička sem iz samotne koče. Naglo je stopila naprej in kmalu je stala pred kočo.

»Bogve, ali je doma?« se je povprašala vnovič. Kajti v koči je bilo vse tiho. Toda naenkrat se je oglasil ptiček-zlatiček z glasno, drobolečo pesmijo. In med pesmijo je zaslišala Jelica glas, ki je govoril nerazločne besede.

»To ni Rušica,« je dejala deklica sama sebi. »A kdo je v koči?« — Sto-

pila je na prste pa je pogledala skozi malo okence noter v kočo. Mračno je bilo tam notri. Ko pa so se ji privadile oči mraka, je zagledala v koči nekaj, kar jo je presenetilo tako, da se je odmaknila s pridruženim krikom nazaj. Na vsem telesu se je tresla, in kakor od strahu so se ji odprle oči široko.

Kar je zagledala v koči, je bilo tako neverjetno, da se je Jelica čudila in čudila. Obenem pa jo je navdajal strah. Stala je pred kočo, pa ni vedela, kaj bi storila.

Čuj, prav razločno je slišala tihi glas, ki je prihajal iz koče. Tisti mehki glas je bil, ki ga je poslušala nekoč tako rada. Zganila se je Jelica tedaj, pa je prisluškovala.

»Oj, ptiček-zlatiček, le prepevaj!« je govoril tisti mehki glas tam v koči. »Glej, oba sva zaprta, pa ne moreva ven v zlato dan.«

Prav razločno je slišala Jelica vsa ko besedo iz koče. Glasno ji je utripalo srce, in lica so ji zardela v veliki radosti. To je Elza, njena ljuba, objokovana Elza! Sam Bog ve, kako je prišla v kočo stare Rušice? Vsi mislijo, da je mrtva, da je pokopana pod grajskimi razvalinami. A ona sedi v koči stare Rušice in se pogovarja s ptičkom-zlatičkom.

Vsled prevelike radosti es ni mo-

Pripravljajte agitacijske sestanke za katoliški shod jugoslovanske mladine!

V četrtek bo zopet seja klubovih načelnikov, v kateri se določi, koliko časa bo trajalo zasedanje zbornice. — Zbornica bo imela sejo v petek ob 12. uri popoldne. Izvoli se predsedstvo, legitimacijski, imunitetni in odsek glede podpor ob uimah. Število odsekovih članov se določi v četrtkovni seji klubovih načelnikov.

Iz strank.

Liberalni italijanski poslanci so izvolili za predsednika svojemu klubu Malfattija. — Poljski socialni demokrati so pozvali ostale socialnodemokratske klube, da naj bi vsaj v skupnih zadevah socialnodemokratski klubi postopali enotno. — Čehi so pripravljene dovoliti, da se reši bančno vprašanje brez dr. Lecherjevih dodatnih predlogov. Češki radikali so sklenili, da vlože predlog, da naj se Bienenrthova vlada obtoži, ker je vladala po § 14. Klub nastopi tudi proti podraženju smodk in tobaka.

Upori v Turčiji.

Mladoturki še slabši vladajo, kot je vladal odstavljeni sultan Abdul Hamid. Mož je znal z zvijačo, z denarjem in s spletkami krotiti upornike. Pod mladoturško vlado pa vre na vseh koncih in krajih mlade Turčije.

Albanska vstaja.

Turško taborišče pri Broji je napadlo 16. t. m. 20 Malisorov. Turki zdaj poročajo o napadu te pešice kot o kaki veliki bitki in bahajo, da so turški vojaki s streljanjem iz pušk in topov odbili napad. Proti Korici so pa odpoteli na vstase bataljon strelcev s strojnimi puškami. Albanski vstaši so pri Dečicu popolnoma pobili deset mož močno turško patruljo. Albanski odbor poroča, da so vstaši vzeli Turkom Ar-občine stoji »nostromo« zbankeroitane na Albanija.

Arabska vstaja.

»Zia« potrjuje, da so Arabci razrušili pri Sohaji vodovo in brzojavne žice.

Novi turški poveljnik v Albaniji, general Abdula paša, odpotuje v Albanijo koncem tedna. Spremljali ga bodo častniki. Polkovnik Riža je imenovan za poveljnika pete turške divizije v Skadru.

Napad na turškega majorja.

Major turškega generalnega štaba Asim beg je korakal s 60 vojaki iz Peči proti Djakovarju. Major je pustil vojaške počivati, sam je pa z 12 vojaki šel naprej. Kar so pričeli Albanci streljati iz zasede. Major je bil ranjen na nogi, poročnik je pa bil ustreljen. Padli so še štirje turški vojaki. Albanci so pobegnili. Ostali vojaki so hiteli na kraj napada, a prišli so prepozno, ker so vstaši že pobegnili.

Turčija še vedno mobilizira.

Vojni minister je pozval pod orožje več rezervnih letnikov topničarjev.

Napadi na vlake.

Ob progi Solun—Monastir so prijeli turški vojaki pri Voden dveh osebi, ki sta hoteli pognati z dinamitom v zrak neki vlak.

: Naročajte „Slovenca“ :

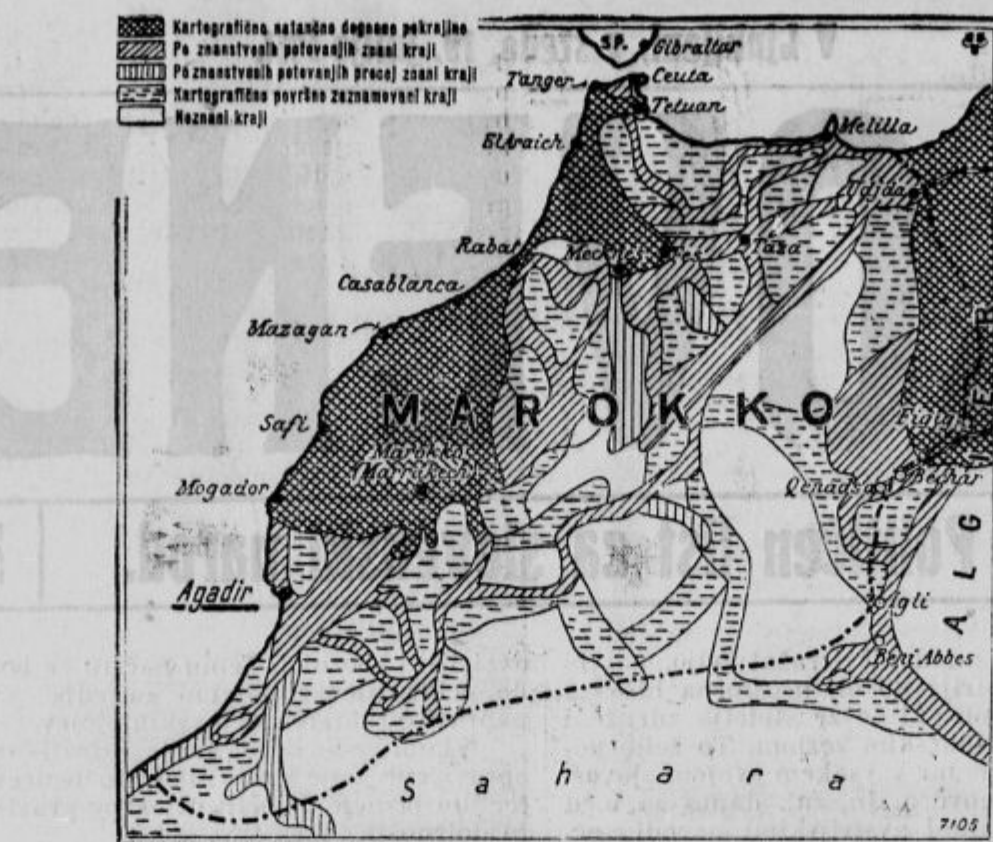
gla Jelica ganiti z mesta. Stala je tam kakor prikovana in se je smehljala, smehljala, kakor da bi bila našla nekaj, po čemur ji je hrepenelo drobno srce leta in leta. Zaklicati je hotela, a glas ji je obtičal v grlu. Hliti je hotela v koč, a noge so ji bile tako težke, da se ni mogla premakniti.

»Elza!« se ji je izvilu naposled iz prsi. Glas tam v koči je utihnil kar nenkrat in začule so se tihe in rahle stopinje, ki so se bližale vratom. Takrat pa je že prišla Jelica za kljuko, da bi odprla vrata. A niso se udala — bila so zaprta.

»Elza!« je zaklicala Jelica na glas. Hipoma se je prikazal pri malem okenu Elzin bledi in shujšani obraz. Razveselile so se ji oči, ko je zagledala svojo prijateljico in usteca so se ji zasmejala.

»Jelica, Jelica, kaj si ti?« je klicala. »O, hvala Bogu, da si prišla! Kajne, da me popelješ zdaj domov? Zaprta sem, pa ne morem iz koč. Glej, ptiček-zlatiček me je zvalil sem; a hudobna Rušica me je zaprla, pa me ne pusti ven.«

Tedaj se je razvezal Jelici jezik. Z vso močjo je potresla vrata, da bi jih odprla. A zaman — vrata se niso udala. »Ali je mogoče, da si še živa?« je govorila medtem. »Ali nisi umrla, revica? Pa mislijo vsi, da si mrtva, in

DELO ZEMLJEPISCEV V MAROKU.

Za Maroko se zdaj živahno zanimajo velevladi, ki so se zaradi dežele že večkrat sprle. Gre predvsem za čisto gospodarska vprašanja, o katerih so razpravljali pri konferenci v Algecirasu. V Casablanci je pa posegla Francoska v maročansko vprašanje z granatami. Maročani ne morejo proti Evropejcem ničesar storiti. Od leta 1903 sem, divja v Maroku vedno revolucija, vsled česar se naše zemljepisno znanje o Maroku ni povečalo. Zemljevid, ki ga danes objavljamo, nam to dokazuje.

OBSTRUKCIJA V OGRSKEM DRŽAVNEM ZBORU.

V ogrskem državnem zboru je pričela včeraj opozicija s tehnično obstrukcijo. V vladni stranki se misli na energičen boj proti obstrukciji, ki hoče prisiliti vlado, da odstopi ali pa da razpusti zbornico. Khuen-Hedervary hoče še vedno s potpežljivostjo premagati obstrukcijo. Najnovejšje je, da se nameravajo zopet združiti Justhovi in Košutovi. Bredsednik zopet združene neodvisne stranke postane Justh, Košut pa častni predsednik. Justhovi hočejo glede na volilno preosnovo v toliko ugoditi Košutovcem, da se omeji splošna volilna pravica zgolj na mesta. Opoziciji je jako neljubo, ker je poslanec Telegdy izjavil, da se bodo oškodovale uboge rodbine rezervistov. Deželnoobrambni minister Hazai sam je pa izjavil, da bodo dobile rodbine rezervistov 1 krono podpore na dan.

Žalostne razmere živinozdravnikov v državni službi.

Kljub neugodnim razmeram skrbelo se je v vseh strokah mnogoštevilnega državnega uradništva za izboljšanje napredovanja ali avanziranja v službenih razredih, samo ena maloštevilna in od nekdanj zanemarjena in zapostavljena vrsta državnih uradnikov je ostala pozabljena tudi nadalje. In vendar je to panoga strokovnih uradnikov s popolno srednješolsko in visoko-

Kar znamo o Maroku, znamo po poročilih znanstvenih potovanj Francozov in Nemcev. Topografsko je preiskalo Maroko 29 raznih ekspedicij. Natančno znane so dežele ob morju od Cente do Mogaderja, zahodno pa do Marekeša in severno približno do Feza. Deželo od Tuduana do Melille poznajo zgolj po domnevah. Naš zemljevid kaže maročansko državo, kakor se je odkrila. Pokrajine, ki jih Evropejci še niso obiskali, so večinoma puščave, ki jih ni vredno preiskavati.

šolsko izobrazbo, katerim je izročena odgovorna skrb za ogromno narodno premoženje, ki obstoji v avstrijski živinoreji in katero se uradno ceni na skoro 4000 milijonov kron.

V mislih imamo državne veterinarje, uradne živinozdravnike pri političnih uradih v Avstriji.

Širši javnosti razlagati in razkladati velike napornosti, težave in stroške dolgoletne srednješolske in strokovne izobrazbe teh organov, velike težave, nevarnosti in silne odgovornosti državnih živinozdravnikov v službi veterinarske policije, nadzorstva živinoreje, prometa z animaličnimi žvili itd., bi bilo pač odveč.

Opozoriti pa bi si dovolili na to one kroge, katerim so vse podrobnosti te službe natančno znane in katerim je izročena tudi skrb za uradne živinozdravnike in ki bi z dobrohotno naklonjenostjo mogli odpomoči sedanjim žalostnim razmeram v službenem napredovanju c. kr. živinozdravnikov.

Te neugodne razmere nastale so vsled določb državnega zakona iz leta 1901., po katerih se uvrščajo državni veterinarji po stanju v posameznih kronovinah v službene razrede. Po tem zakonu so vdružene dve petine živinozdravnikov ene dežele v IX. in tri petine v X. činovni razred. Vsled tega so tekom let nastale v posameznih deželah kaj kričeče razmere, bodisi z ozirom na stanje drugih kronovin, bodisi na stanje v dotični kronovini sami.

Dočim se n. pr. v eni deželi vsled vpokojitve, smrti itd. pogosto izpraz-

nijo službena mesta in torej primerno hitreje napredujejo uradni živinozdravniki te provincije, se v drugih deželah nič ne gane in vsled tega čakajo veliko stareji in dalj časa službujoči veterinarji še nadalje na višji službeni razred ter tako kljub dobri kvalifikaciji in brez krivde ne morejo avanzirati. Pa tudi v isti kronovini so vsled tega nastale naravnost neverjetne razmere: tako n. pr. je na Kranjskem okr. živinozdravnik z 20 službenimi leti isto tako v X. činovnem razredu, kakor okrajni živinozdravnik, ki je komaj pred tolilimi meseci izvršil svoje študije. In to so po sedanjem stanju zakona »normalne razmere«. Upravičeno piše torej »Trzt. Zentralblatt« v letošnji 16. št.: »Das Avancement der Staatstierärzte ist ein schlechteres als das der ausgeschiedenen Unteroffiziere, da gut qualifizierte dem Staate über zwanzig Jahre dienende Bezirkstierärzte als ergraute Männer noch immer mit der Distinktion der X. Rangsklasse paradieren.«

Imenovani list omenja nato obupno razpokoženje uradnih živinozdravnikov, katerim se je s temi razmerami naravnost zagrenilo in zagnjusilo težavno službovanje in da se ni čuditi predlogom h pasivni resistenci.

Vendar trdno upamo, da do tega slednjega že iz javnih interesov ne bode prišlo, posebno ako poklicani vladni krogi odpomorejo neznoznemu položaju s številnimi osebnimi (ad personam) imenovanji, katera pač pri tako maloštevilnem stanju državnih veterinarskih uradnikov ne morejo povzročiti nikakih finančnih pomislekov in ki bi bila le malenkostna odškodnina za vse dolgoletne zamude in neštete napore teh važnih javnih funkcionarjev. Upamo torej trdno v blagohotno odpomoč s pristavkom: bis dat, qui cito dat.

Slavnost blagoslovljenja društvene zastave na Vačah.

Na večer 15. t. m. so kresovi s Slivne in Široke Seti naznanjali, da bo drugi dan na Vačah nekaj izrednega. Drugi dan, v nedeljo, je ljudstvo trumoma dohajalo k deseti maši skozi trg, ki je bil okrašen z zastavami in slavlaki. Od Moravč prikorakajo Orli in mladeniči izobraževalnega društva z zastavo. Gori od Litije pa se pomika voz za vozom. Zunaj trga je bil sprejem prisrčen. Na čelu sprevoda je korakalo 62 Orlov v kroju, trobilo je dvanajst trobentačev. Pred Osoletovo hišo se na Orle usujejo šopki. Iz društvenega prostora pa se pomika sprevod deklet Marijine družbe, osem deklic nese na modrih trakovih v belo zavito društveno zastavo v cerkev. Množica pred cerkvijo na trgu pa je ugibala, kako je mogoče, da se kolo časa na Vačah tako hitro vrti. Pred enim letom smo ustanovili Orla, bilo je 17. julija 1910. Težko bi poznala vsa naša društvena zgodovina le en primer one posurovelosti, s katero so nam barabe iz stranke sodrge in gorjače skušale onemogočiti naše izobraževalno društvo. Zato pa je v cerkvi veleč. gospod dekan Bizjan pred nešteto množico v svojem krasnem govoru pojasnil pomen društva prijateljem in nasprotnikom. Pri slovesni sveti maši so gosp. dekanu asistirali gg. Evg. Legat in J. Jovan iz Ljubljane ter g. župnik Koblar s Save. Nad vse slovesno je bilo blagoslovljenje in obhod po trgu z razvito zastavo. Naprednjaki ali liberalci so od nevoščljivosti kar koprnili, ko so videli, da se na Vačah brez njih izhaja. Gostje so bili v gostilni pri Osoletu in Mrvetu dobro postreženi, pri liberalcih pa je neokusno hreščeca harmonika zdihovala in samevala. Po slovesnih litanijah pa se je pomikala velikanska množica v Zaprte na veselico, kjer je izborni govoril veleč. g. Janko Jovan. Sem s kamniških planin pa je prihrul vihar in ploha, kar je bilo za naše nevoščljive liberalne naprednjake velika tolažba in edina uteha, ker so menda mislili, da mora biti lepno vreme na naših prireditvah, toda našim navdušenim ljudem ni najmanj veselja kalilo, gostje so pa imeli vsaj mir na poti domov, ker je stranak izživačev po hišah vedrila. Našemu ljudstvu ostane pa slavnost v najlepšem spominu. Hvala vsem, ki so s svojimi darovi pripomogli nabaviti tako krasno zastavo. Priporočamo pa vsem društvom za enake prilike gđeno. Sattnerjevo iz Ljubljane, ki je za nizko ceno izdelala tako krasno in tudi originalno delo, ki jo samo hvali.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

(Dalle.)

Dnevne novice.

— **Istrski dijaški sestanek.** Hrvaško-slovensko katol. narodno dijaštvo v Istri priredi svoj III. deželni sestanek v Marčani pri Pulju dne 5., 6. in 7. avgusta letos po tem-le sporedu: Dne 4. avgusta ob 9. uri zvečer dohod z vlakom iz severnih krajev Istre v Vodnjan. Ob četrt na 10. uro odhod v Marčano. 5. avgusta: Ob 8. uri zjutraj sveta maša. Od 9. do pol 12. ure dopoldne prvo zborovanje. a) Mladeniška organizacija, referira akademik Stojan Brajša; b) Vera in brezverstvo, poroča bogoslovec Božo Milanović. Od 3. do 6. ure popoldne drugo zborovanje: a) Naše borbe, poroča Ante Marčac, abiturijent pazinske gimnazije; b) razgovor o sedanjih javnih razmerah v Istri, o nadaljnjem delu in o velikem ljubljanskem shodu. 6. avgusta: Ob 8. uri zjutraj letni občni zbor akademičnega društva »Dobrila«: a) pozdrav predsednika A. Defarja, starešine »Hrvat-ske«, in sprejemanje novih članov; b) poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja; c) volitev novega odbora; d) raznoterosti. Ob pol 11. uri slovesna sv. maša. Popoldne: izlet v Krnico. Zvečer: Ljudska veselica v Marčani z dvema šaloigrami in petjem. 7. avgusta: Zjutraj izlet v Alturo, kjer bo za izlet-nike predavanje o nekaterih rimskih izkopinah. Popoldne: Slovo in odhod iz Altura preko Pulja. — Pripravljalni odbor. — Vsa natančnejša navodila daje v imenu pripravljalnega odbora Jos. Sironić, abiturijent, Trviž pri Pazinu, Istra.

— **Okrožje Orla Dobropolje-Vel. Lašče** ima dne 23. julija okrožno skušnjo pri sv. Roku v Vel. Laščah. Začetek ob 1. uri popoldne. Bratske odseke se opozarja, da se skušnje polnoštevilno udeležijo. Udeležba je v kroju. Med korakanjem in med prostimi vajami igra godba Orlov. Na zdar!

— **Promoviran** je bil za doktorja bogoslovja Frančišek K i m o v e c, bivši prefekt v Alojzijevišču.

— **Pastoralna konferenca za semiško dekanijo** se vrši 24. julija v ponedeljek v Metliki. Začetek točno ob deseti uri dopoldne.

— **Goriški in tržaški novomašniki.** Letos bodo v mašnike posvečeni ti-le novomašniki-Slovinci: Za goriško škofijo: Venceslav Belè, David Doktorič, Ivan Kodrič, Franc Pahor, Janez Pišot, Andrej Rustja, Alojzij Filipič. — Za tržaško škofijo: Oskar Pahor.

— **Novi slučaj kolere v Trstu.** 8-letni Viktor Mariani je zbolel nenadoma in bil vsled sumljivih znakov prepeljan v bolnico Sv. Magdalene. Preiskava je dognala, da je Mariani obolel na kolero. Isti rezultat je pokazala potem še poznejša preiskava. Vsled tega so sprejeli v bolnišnico vse one osebe, ki so bile z bolnikom zadnji čas v zvezi, zlasti njegovega očeta, sestro, brata in nekaj najemnikov hiše št. 10 v ulici Crosada, kjer stanuje družina Mariani. Marianijeva bolezen je do sedaj neizpremenjena in težke naravi.

— **Šolska razstava.** Slučaj je nanesel, da sem imel opraviti v Mokronogu, kjer sem tudi izvedel, da imajo šolsko razstavo ženskih ročnih del in drugih šolskih reči. Nisem pričakoval nič posebnega, saj imam otroke, ki tudi pohajajo večrazredno šolo, so zelo marljivi in tudi učiteljstvo vse hvale vredno, a priznati moram, da z Mokronogom se ne da meriti. Stopim v šolo in bil sem naravnost razočaran. Zdelo se mi je, da sem v prodajalni ženskih oblek, ko sem videl po stenah razobešene razne predpasnike in delovniška krila, na mizi pa lepo zloženo vso žensko spodnjo opravo. Res praktično in primerno razmeram sedanjosti. Tudi šivalni stroj sem opazil, na katerem so učence vse to naredile, kot sem izvedel od navzočih deklic. Na tabli in mizi, sploh v ospredju sobe pa sem opazil mnogo lepih slik, naravnih predmetov, tako da sem že mislil, da sem v sobi kakkega umetnika. Čast takim šolam, zlasti učiteljstvu, ki se je toliko trudilo. Želeti je, da bi se pouk na vseh šolah tako uravnil, zlasti v ročnih delih. Prijateljem šole pa svetujem, naj si ogledajo šolsko razstavo v Mokronogu, ne bo nikomur žal. — Očividec.

— **V Gračevo** je še precej vli praznih, a je upati, da se bodo v kratkem oddale. Pravijo, da je še precej kopalnišnikov odvrnil letos od Gračeve strah pred kolero v Benetkah. Ta govornica je mnogo škodovala Gračevo.

— **Vojaki v Ajdovščini.** Govori se, da je že gotovo, da se nastani v Ajdovščini en oddelek topničarjev, in sicer se bodo v ta namen porabili prostori nekdanjega mlina v Palih.

— **Razpisana srednješolska mesta.** Od 22. junija do 15. julija so bili izdani sledeči razpisi: Klasična filologija: Inomost (g. L. Gr., 24. VII.). Ar-nau (relg., L. Gr. d., 25. VII.). — Mo-

ŽELEZNIŠKA NESREČA PRI MÜLL-HEIMU.

V ponedeljek ob pol deveti uri dopoldne je skočil brzovlak št. 9 iz tira, ko je vozil na postajo Müllheim. Ob nesreči je izgubilo življenje 15, ranjenih je pa 35 potnikov, med njimi 15 do 20 nevarno. Brzovlak je imel deset vagonov. Tam, kjer se je zgodila nesreča, so tir popravljali. Neki vagon je zadel ob železniški prag, ki je ležal ob tiru. Vagon je skočil iz tračnice in se peljal naprej. Nato je skočila iz tira lokomotiva in vagoni so se prekucnili. Razbiti so vsi vagoni prvega in drugega razreda, močno so pa poškodovani vagoni tretjega razreda. Med mrlji je cela rodbina, mož, žena in dva otroka. Uradno so dognali, da je odpovedala zaviralnica, vsled česar se je zgodila nesreča. Zaprli so strojevodjo in kurjača, češ, da sta povzročila nesrečo, ker je vlak prehitro vozil.

derna filologija: Novo mesto na Dolenjskem (G., Sl. I. gr., 25. VII.), Dunaj II. (r., Fr. D., 26. VII.), Toplice na Češkem (r., Fr. D., 26. VII.), Wandsdorf (r., Fr. D., 26. VII.) — Mat.-fiz. skupina: Maribor (r., M. Geom., 20. VII.), Karlin (r., M. Nl., 27. VII.) — Kratice in znaki kakor navadno.

— **Katoliško izobraževalno in podporno društvo v Domžalah** vabi k veselici, ki jo priredi v nedeljo dne 23. julija popoldne ob pol 4. uri v Društvenem domu s sledečim sporedom: 1. Schuster: »Balkanska koračnica«, društveni orkester. 2. a) Cervik: »Eno samo tiho rožico«, b) Laharnar: »Naša pesem«, mešani zbor. 3. Munkelt: »Koncertna arija«, orkester. 4. A. Foerster: »Pomlad«, ženski zbor s sopran-solo in spremljanjem harmonija. 5. Böttger: »V veselju«, polka francoska, orkester. 6. »Krivoprisežnik«, narodna igra v 3 dejanjih. Pridite, prijatelji društva, v obilnem številu k veselici!

— **Umrl** je na Bledu vpokojeni domobranski major Otokar grof Aichelburg.

— **Toča** je občini Toplice na Notranjskem napravila za 11.000 kron škodo.

— **Toča** je napravila v nedeljo zopet precej škode v župnijah Metlika in Suhor. Sreča je bila, da je padala med dežjem brez vetra. — V Semiču je tresčilo v dve poslopji, ki sta pogoreli.

— **Ukradeni kristali.** Ukradel je sedem kristalov in jih ponujal Karlu Manuolu, 41letni Angel Minguzzi. Kristali so vredni 20 K. Minguzzi je dejal, da jih je dobil od nekega Doreghini v svrhu, da jih proda. Ker so se Manuolu zdeli kristali tatinske provenience, je poklical stražnika, ki je Minguzzija aretirat. Izkazalo se je, da je Minguzzi kristale ukradel v nekem hotelu.

— **»Sestra na počitnicah«.** 43 let stara postrežnica Frančiška Šubic iz Zminca pri Škofji Loki je pred štirimi tedni prišla iz Trsta domov na počitnice. Te dni je njen brat Anton Šubic prišel vinjen domov ter je od sestre zahteval denarja. To je Frančiška tako razjezilo, da je zgrabila za gnojne vile in dvakrat brata tako udarila po glavi, da se je nezavesten zgrudil, povrh ga je pa še obdelavala z vilami tudi po drugih delih telesa, da je bil Šubic večkrat ranjen. Sedaj bo Frančiška Šubic počitnice podaljšala sodišče.

— **Pijan razgrajač.** Pretečeno nedeljo dne 16. t. m. dopoldne je v gostilni Ivana Jakše v Rudolfovem domači hlapci Alojziju Terkaju, ki se je bil z žganjem opijanal, tako razgrajal, da ga njegov gospodar niti pomiriti ni mogel. Morali so poslati po mestnega stražnika, kateri je Terkaju po brez-uspešnem opominu napovedal aretacijo, za katero se pa pijani Terkaj niti zmenil ni, češ, da se ne pusti aretovati. Ker mu došli stražnik ni bil kos, moral je poslati po asistenco še enega stražnika, kar je bilo pa še vedno premalo; priti sta morala še dva orožnika. A tudi sedaj se je Terkaj uprl. Pri tem sta pristopila še dva druga moška, na kar se je posrečilo razjarjenega Terkaja aretirati. Ni pa bilo dovolj, da so mu zvezali samo roki, morali so mu zvezati tudi nogi. Nato so ga naložili na ročni voziček ter ga prepeljali v občinske zapore. Med prevozom je Terkaj tako razsajal — čeprav je bil zvezan — da je moral biti eden onih dveh mož pri vozu ter držati voz, da ga bi ne bil zamogel aretovanec s svojim metanjem života prekucniti. Terkaj je tudi stražnika ugriznil v levo roko takrat, ko ga je le ta hotel aretirati. Pravijo, da je hotel napasti svojega gospodarja Jakšeta, predno je ta dal poklicati stražnika. Terkaj se je tudi izraževal z zelo grdimi kletvinami. Razgrajača so imeli na prenočišču v občinskih zaporih; drugi dan so ga izročili pa v zapore okrožnega sodišča, kjer mu bo čakati plačila za njegovo dejanje. . . . Možak je sicer še mlad človek, bolj nizke postave in ne posebno korenjaški. Misli bi o njem ne bilo, da mu je treba šest oseb, da ga ukrote.

— **Nesreča.** Konj je udaril 14letno deklico Alojzijo Brida iz Gorjanskega Težko ranjeno deklico so prepeljali v tržaško bolnico, kjer je bila operirana. Vendar je upanje, da ozdravi.

— **Ponesrečena dijaka v Žlici-Soteski.** Viljem Kramer in Jožef Messner, sta, kakor se vidi, zelo otežila vest dr. Angererju, pod čegar vodstvom se je vršil tisti dijaški izlet. Nezasišano je tudi, kako malo se je zanimal dr. Angerer, kam sta prešla ponesrečena dijaka, dokler se ni dognala nesreča. Da bi razbremenili Angererja, so gotovi krogi lansirali v časopisje vesti, kakor da se je šlo v tem slučaju za samomor zlasti Kramerja, ki da je proti svoji volji le na pritisk matere nameraval iti v bogoslovje. Celu v gimnazijskem letnem poročilu je stvar tako opisana. — »Mir« 15. t. m. obsoja to postopanje in podrobno dokaže vso neutemeljenost tega natolčevanja. Obrekovanje mrtvih pač ne dela časti nemški kulturi!

— **Uradne povere v Dalmaciji.** Minole dni je v poljedelskem odseku zadrškega namestništva izvršil revizijo odposlanec ministrstva. Pregledal je tudi državno posestvo Vrana. Takoj nato je bil odstavljen upravitelj Vrane Stech. Govoril se, da je uradnik z ministrstva odkril velike nerednosti.

— **Dubrovnike vesti.** V občinski svet mesta Dubrovnika je topot izvoljenih 15 Hrvatov »Hrvatske stranke«, 15 Srbov in šest naprednjakov; Srbi se imajo za svojo izvolitev zahvaliti svojim zaveznikom, drugače bi nikdar ne prestopili praga občinske posve-tovalnice. Med srbskimi odborniki je precejšnje število grško-vzhodnikov, ki jih pri nas nazivljemo »Vlahe«. Na čelu gyrokastro in da je pobunjena vsa juž-dalmatinske »Hrvatske stranke« — stari dr. Pero Čingrija. Usque tandem . . . — Nesreča. V noči od 14. na 15. t. m. se je med vajami vojne mornarice na oklopnici »Fran Ferdinand« nenadoma sprožil top in ubil 1 mornarja, štiri pa težko ranil; prepe-ljali so jih v puljsko bolnišnico. — K o l e r a. Uradno se naznanja, da se je v Skaljarih pri Kotoru pripetil en slučaj azijske kolere. — K o z e. V Dubrovniku so se pojavili trije slučajji koz; bolniki se nahajajo v lazaretu sv. Jakoba na »Ploča«.

— **Lokrum.** Otočec Lokrum pri Dubrovniku, ki ga je svoj čas prestolonaslednik Rudolf podaril oo. dominikancem, namerava od istih nazaj kupiti hčerka pokojnega Rudolfa princezinja Elizabeta Windischgrätz. Pogajanja so v tiru.

— **Za svetilniške čuvaje** ob jadranski obali je daroval podpredsednik avstrijskega Lloydja, I. Singer, 10.000 K, ki se naj porabijo zlasti za vzgojo njih otrok.

— **Razstava perutnine, golobov in zajcev** priredi perutninarški odsek Hrv. - slavonskega gospodarskega društva od 30. septembra do 3. oktobra letos v Osijeku. To bo IV. redna letna razstava.

— **Ribištvo koralj v Dalmaciji.** Ribiči »Ribiško« koraljske zadruga v Šibeniku, so se 13. t. m. vrnili s prvega lova. Nalovili so 9000 kg okralj. Ko se odpočijejo in popravijo priprave, odidejo na drugi lov. Medtem pa zadruga prid-

no deluje; v kratkem ustanovi lastno brusilnico.

— **Smrtni padec.** 54 let stari zidar Karol Škrli iz Trsta je v Senožečah padel raz strehe hiše Helene Križaj in se ubil.

— **V konkurzu** je Marija Smolej, trgovka na Jesenicah.

— **Za prospeh dobrega časopisja na Hrvaškem.** Senjsko - modruški škofij-ski ordinarijat je izdal na duhovščino poziv, da dela na razširjenje dobrega časopisja med ljudstvom.

— **Hrvaško kopalnišče Lešče** kupujejo Mažari.

Štajerske novice.

— **»Lastni dom« gre žvižgat.** Te dni je bila pred celjskim sodiščem gostilničarka Lassmann, v Gaberju pri Celju, ker je rekla, da »Lastni dom« gre (rakom) žvižgat (geht flöten). Zadruga »Lastni dom« v Celju, je tožila radi razžaljenja časti. Obtoženka Lassmann je bila oproščena, ker »Lastni dom« s tem po izreku sodnika ni na časti žaljen.

— **»Posojilnica v Žalcu«** zavlačuje nekaterim strankam izplačevanje hranilnih vlog. Če to ne bo zadostovalo, pri-demo s številkami.

— **»Narodna godba v Celju.«** Savinjsko krožje Orla je prosilo »Narodno godbo«, da bi mu igrala nekaj koračnic pri nastopu v Petrovčah, seveda ne zastoj. »Narodna godba« je sodelovanje odklonila. Ali bo sedaj tudi ime prekrstila v »Liberalno godbo«, to nam ni znano, pač pa vemo, da bo odklonila vsak prispevek naših somišljenikov, ki so do pred nekaj časa — nekateri še celo dosedaj — mesečno veliko prispevali za »bivšo« Narodno godbo.

— **»Žalec.«** Ker Narodna godba v Celju za denar ni hotela sodelovati pri prireditvah savinjskega Orla, pa so Žalčani brezplačno napravili špalir in malo požvižgali, ko je Orel v 15 čveterostopih ponosno korakal skozi Žalec. Čast in hvala jim!

— **»Liberalno gospodarstvo.«** Zalostni dogodki se vršijo drug za drugim. Liberalno gospodarstvo na Štajerskem se nagiba svojemu koncu. Zvezna tiskarna, ki se je še dosedaj nekako lovila z večnimi deficiti radi »genijalno« ustanovljenih listov, je začela odpustiti osebe. V nedeljo je bila odpoved dostavljena enemu strojnemu stavcu, ki je oženjen in je delal že pet let pri tiskarni. Tej odpovedi bodo sledile po vrsti druge. Vzrok: ni dela in ne denarja. Tiskarni bode z naše strani treba posvetiti večjo pozornost.

— **»Velik vihar v Gradcu.«** Med večerajšnjim viharjem je v Gradcu padala tako silna toča, da je v nekaterih ulicah pobila polovico šip. Toča je bila debela kot kurja jajca. Cirkus Villand, ki sedaj gostuje v Gradcu, je bil popolnoma pod vodo.

— **»Radi svidenja umrl.«** V petek se je zgodil v Celju tragičen slučaj. Neki kmetski fant je bil radi pretepa z nožem, ki ga je bil zakrivil svoj čas v pijanosti, obsojen v daljšo ječo. V petek pa so ga izpustili iz kaznilnice in ker so stariši za to vedeli, so ga prišli čakati in sprejeti. Ubogi fant, ki gotovo ni bil surovega srca, se je pri svidenju s svojimi stariši tako razburil in razveselil, da se je onesvestil. Zdravnik, ki so ga takoj poklicali, se je potrudil z rešenim jetnikom, a je na začudenje vseh navzočih le dognal, da je oproščene-ga fanta same radosti zadela kap. Nesrečni stariši so se vedli kot besni. Ni tako posurovela naša mladina, le pitje in družba!

— **»Vlak je povozil v Zidanem mostu«** predelavca Martina Kajtno. Mož je bil tako zaglavljen v svoje delo, da je prečul signal. Kolesa so mu razdrobila glavo in ga tudi sicer vsega pomandrala.

— **»Detomor.«** Dne 13. t. m. je našel nek delavec pri sekanju dreves v potoku Košnici pri Grajski vasi, okraj Vransko, truplo novorojenega deteta. Ko je izvedela žandarmerija za to, je šla takoj iskat detomorilko in jo je res našla v osebi neke Terezije Schroll, ki je storila strašni korak same bede. Povedala je, da sama nima česa jesti in da otrokov oče ni hotel o otroku ničesar čuti. Dete je torej zadavila dne 13. t. m., že par dni po rojstvu. Obupano žensko so spravili na celjsko okrožno sodišče.

— **»Št. Peter v Sav. dolini.«** Ko so se zadnje nedeljo vračali Orli od ljudske veselice domov, so stali na postaji trije mladi fantje, eden z debelo glavo je jako podoben uredniku Lesničarju, ter so hoteli Orle izzivati seveda šele tedaj, ko so morali ti stopiti že v vlak. Ako bi bili namesto Orlov nemški turnarji, bi bili ostali ti viteški narodnjaki gotovo tiho. To je narodnjaštvo.

Š Umrl je v nedeljo na Ptuju ključarski mojster in predsednik obrtne zadruge ptujske. Bil je ugleden meščan.

Koroške novice.

k Spodnji Dravograd na Koroškem. (Katheta Almerja apostolska potovanja.) Kakor gg. dekani v poletnem času obiskujejo kot škofovi namestniki župnije in izvršujejo vizitacije, tako dela tudi velikovski nemški katehet, g. Anton Almer pri šulferajnskih podružnicah. Lani je bil v Borovljah, letos pa se je podal na štajer. mejo v Spodnji Dravograd. Nastopil je tudi tukaj pri šulferajnski slavnosti kot govornik in delal delovanje nemškega »Schulvereina«. Sv. apostol Pavel ni nič proti njemu. Namesto Timoteja, je vzel s seboj slavnega zgodovinarja na velikovski meščanski šoli, Hornbognerja, ki je imel slavnosti »švefel«; tudi velikovski trgovec Kandut, katerega predniki so bili zavedni Slovenci, je imel pozdravni govor. Gospod katehet Almer bo gotovo za ta značajan nemški nastop prejel od nemškega »Volksrata« zaslužen križec. Pa heil, g. Almer!

Ljubljanske novice.

Ij Zveza Orlov ima jutri dne 20. julija točno ob 7. uri redno sejo. Na gotovo svidenje! Na zdar!

Ij Mestno premoženje še vedno menda služi samo par prvakom, kakor za časa liberalnega gospodarstva. Saj si drugače ne moremo razlagati dejstva, da se danes uporablja bivši odbornik »Glavne posojilnice« gospod Josip Turk ograjeni svet na Ledini za širambo svojih vozov. Ne zadostuje, da služi Sokolom dotični prostor, sedaj mora še služiti grajščaku Josipu Turku. Gospod svetnik Laschan, koliko pa plača Turk najemnine? Ali ima Ljubljana mogoče toliko denarja, da še vedno lahko kakor nekdanj gotovim ljudem daje različna darila?

Ij Pazniki prisilne delavnice in »Jutro«. J. S. Z., skupina pazniki prisilne delavnice, nas naproša, da objavimo: »Jutro«, znana cunjica, ki maže celo Ljubljano in vse slovensko ljudstvo, nas paznike psuje in vpraša, kaj da smo dosegli »tisti komandirani klerikalni slepci«. Pred vsem odklanjamo psovke, s katerimi nas čisto po liberalni maniri psuje. Skupina je hvaležna za to, kar je dosegla za svoje člane v teku časa, kar posluje. Mirno beležimo, da smo dosegli zdaj v enem letu »kterikalne« vlade več, kakor smo dosegli prej v dvajsetih letih pod liberalnimi gospodarji. Podrobnosti nočemo navedati, ker so pazniki, članom naše skupine J. S. Z. samim dobro znane. »Jutro« in tisti, ki obrekujejo J. S. Z. in S. L. S. naj le obrekujejo, a vse napevnanje tistih, da bi nas preslepili, da bi ne znali presojati, kakšno je bilo naše stanje pod liberalnim gospodarstvom in koliko se je že izboljšalo v kratkem času gospodarstva S. L. S., ne bo čisto nič pomagalo. — Tako vrli možje, pazniki, člani naše skupine. Mi pristavljamo še: So nekateri deželni uslužbenici, a ne pazniki, ki hujskajo v svoji omejenosti proti delu naše stranke, zavedeni po nekem možu, ki naj bi obližnil vseh deset prstov za to, kar je. Sodimo, da je to dovolj in da preneha grdo hujskanje od neke strani, kjer bi bilo najmanj pričakovati takega hujskanja.

Ij Kdo dela draginjo v Ljubljani ali klobasa, ki stane 1 krono. Ljubljanski liberalci in njih zvesti zavezniki socialni demokratje vedno vpijejo in kriče, da mi dražimo živila in vse življenske potrebnosti. Sicer to ni res, a dobe se še vedno kalini, ki to verujejo. Prijatelj našega lista nas je obvestil o nekem slučaju, ki kaže jasno, kdo da so tisti, ki delajo draginjo v Ljubljani. Na Sv. Petra cesti kraljuje v svoji oštariji znani glavni liberalni agitator Bončar. Minulo nedeljo je poslal neki delavec svojega sina po klobaso v Bončarjevo gostilno. Deček je res prinesel pol klobase, suhe, 13 cm je bila dolga. Kako je oče pogledal, ko mu je povedal sinček, da so mu zaračunali pri Bončarju pol klobase 50 vinarjev. Mož, njegova žena in ženina mati kar niso mogli verovati, da pol klobase toliko stane. Delavec je šel s polovico klobase sam v Bončarjevo gostilno, kjer je vprašal, koliko da stane klobasa. Kratko so mu odgovorili: pol klobase stane 50 vinarjev, cela pa 1 krono. Mož se je prestrašil, ko je dobil ta odgovor, a kaj je hotel storiti! Zahteval je denar nazaj in izročil klobaso. Vprašal je še, kako to, da so ravno pri Bončarju tako drage klobase, kakor nikjer drugod v Ljubljani, a odgovorili so mu: »Zato, ker jih lahko prodamo!« — Ta mali zgled dokazuje, kdo da draži

v Ljubljani življenske potrebnosti. In ravno v tej Bončarjevi gostilni se je najbolj agitiralo ob volitvah za liberalce, kričalo in vpilo, kakor da bodo liberalci odpravili draginjo. Sedaj stane klobasa 1 krono, pol klobase pa 50 vinarjev v gostilni liberalnega ljubljanskega agitatorja. To pove, kako delajo liberalci za odpravo draginje v Ljubljani.

Ij Novi občinski odbor v »Orlovi ulici« je stopil v akcijo. Včeraj zvečer krog 7. ure sta Janez Hojnik in Marija Žgajnar zgradila hudournik tik dolenskega železnice. Dobila sta dovoljenje — kje — se ne ve. Gotovo od mestnega komisarja gospoda Švigla, ker je tamošnji svet njegov. Zgradilo se je hudournik na mestu, kjer je cesta najožja, široka komaj 2 metra, da mora vođa v slučaju kakega naliva gotovo izstopiti in povzročiti tamošnji neposredni okolici občutno škodo. V to poklicni faktorji se v ljudno naprošajo, da si ogroženo mesto ogledajo in store potrebne korake.

Ij Promoviran je bil na graški univerzi za doktorja prava g. Janko Rupnik, konceptni adjunkt na ljubljanskem mestnem magistratu

Ij Za nadpaznika dež. prisilne delavnice sta imenovana g. Ignacij Knafelc in Anton Osterc.

Ij Izborna vina. Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani prireja, kakor znano, prve tri četrtke vsakega meseca javne pokušnje pristnih kranjskih vin iz lastne zaloge. Občinstvu izvrstna kvaliteta teh vin izvanredno ugaja. Splošna sodba je, da Kranjska prideluje danes tako fina vina, da čisto lahko brez tujih izhaja, vsaj so domača vina ne samo mnogo cenejša, ampak tudi dosti boljše in zanesljivo pristna. O tem se lahko vsak sam pri pokušnjah prepriča. Pokušnje se vrše v kleti pod kavarno »Evropa« jutri od 5. ure popoldne do 10. ure zvečer.

Ij Ponesrečenega Milana Železnikarja so v ponedeljek potegnili iz Kamniške Bistrice in ga včeraj popoldne pokopali na pokopališču v Stranjah. Železnikar je skoro gotovo v epileptičnem napadu padel v Bistrico in utonil.

Ij Za Rokodelski dom v Ljubljani je daroval g. Matej Igljič, uradni sluga zavoda za pospeševanje obrti, 10 K. — Bog povrni!

Ij Umrl je v Ljubljani: Filip Guldenbrein, delavec, 30 let. — Pavel Bajželj, delavec, 79 let. — Anton Skarlep, delavec, 48 let. — Neža Rojc, žena zavarovalnega potnika, 33 let. — Luigi Znidar, opekar, mojster, 50 let. — Terzija Kocjan, posestnikova hči, 6 let.

Ij Na cesti onemogel je včeraj v Linhartovi ulici leta 1867. v Celovcu rojeni Alojzij Marenčič, katerega so z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico.

Ij Hud delovodja. Ko je včeraj popoldne hotel iti na južnem kolodvoru v vlak nek delovodja, ki je imel za prtljago veliko žago in zaboj, mu vratar tega, ker je proti predpisom, ni dovolil nesti v kupe, marveč bi bil moral delovodja to dati pretehtati. To je pa možakarja tako razburilo, da zgrabi vratarja za roke ter mu začne groziti. Ko je to videli uradnik opazil, je poklical po pomoč; delovodja je pa vratarja izpuštil in šel s prtljago proti vlaku, kjer so ga ustavili. Zadeva pa s tem še ni rešena.

Ij Zaradi prepovedanega povratka sta bila aretovana leta 1862. v Skocijnu rojeni in v Krtino pri Kamniku pristojni Franc Cerar in leta 1864. na Zgornjem Berniku rojeni ter v Cerklje pristojni Ivan Jerše. Oba so oddali okrajnemu sodišču.

Ij Pobegnili je včeraj od dela 54letni prisiljenec Gregor Köchl iz Koroškega. Obleden je v prisiljeniški obleki.

Ij Kdo je lastnik? Dne 17. t. m. popoldne je prinesel nek komisijonar k gospe Berti Lederjevi na Ahačljevo cesto št. 1 škatuljo, v kateri je bila črna salonska obleka, površnik in nekaj perila. Ker je postrešek škatuljo popustil, ne da bi povedal komu spada ter odšel, je gospa Lederjeva vse skupaj poslala na osrednjo policijsko stražnico, kamor naj pride lastnik ponj.

Ij V Ameriko jo je hotel predvčerajšnjem popihati še preden je ugodil vojaški dolžnosti leta 1892 v Črnomlju rojeni in tjakaj pristojni čevljarški pomočnik Jožef Plevnik, katerega pa je na južnem kolodvoru službujoči nadstražnik ustavil in ga aretoval. Oddali so ga deželnemu sodišču.

Razne stvari.

Zopet strašna železniška nesreča. Pri Moreliji v Mehiki sta trčila dva osebna vlaka. Mrtvih je 40, ranjenih pa 60 oseb.

16 uradnikov zaprtih. Zaprti so 16 v zgornježelezijski industrijski banki

nastavljenih uradnikov, Ker so poneverjali velike vsote denarja. Oškodovane so malone vse banke, s katerimi je bila v zvezi tvrdka Hendschel v Beuthenu.

Stavka gimnazijcev. V Parizu so stavkali gimnazijci, ker jim je dal profesor Uri po njih mnenju pretežavno prestavo iz Cicerona. Profesorja so zapodili iz dvorane, zažgali vse njegove klasifikacijske zapiske in preprečili nadaljno izkušnjo.

Ustrelil se je nadzornik praške banke »Slavije«, Anton Polesny.

Američanski dvoboj. Pobegnil je bivši poročnik Ladislav Kollany. Vzrok: američanski dvoboj s soprogom neke krasotice.

Stavka v Oportu. Stavkujoči delavci električne poulične železnice v Oportu so napravili nemire, ko so organizirali splošno stavko. Vojaki so proti njim nastopili z orožjem.

Kolera. Iz Madrida se poroča, da je na v Moehon došlem parniku »Hispania«, ki je priplul iz Italije, obolelo več oseb na kolero.

Pasivno resistenco so pričeli živnozdravniki na Tirolskem radi slabega gmočnega položaja.

Britev hočejo odpraviti. Na Angleškem, v deželi velikih problemov se je celih pet let trudil neki kemik, da bi iznašel sredstvo za odstranitev dlačic in koccin iz onih delov telesa, kjer so te popolnoma brez potrebe. Do sedaj, kakor znano, so že eksistirala taka in podobna sredstva, a bila so vedno več ali manj škodljiva koži. Po dolgem raziskavanju se je možu v zvezi z nekim imenitnim londonskim ženskim zdravnikom vendarle posrečilo dobiti v Stranciju potrebno snov, ki bi odgovarjala zahtevam. Preparat se je takoj javno preizkusilo v kraljevi bolnišnici z najboljšim uspehom. Na Angleškem se je takoj organizirala družba z velikim kapitalom, ki hoče novo iznajdbo izkoristiti. Preparat obstoji iz belega praška, katerega se pomeša z vodo in nanese na ogroženo mesto. Po preteku par minut se snov s celuloidnim nožkom odstrani in vsaka sled nadležnih las je izginila. Samoumevno je, da se bo preizkusil novi preparat tudi pri nas v bolnicah za nabavo atestov.

Poljske miši so na južnem Češkem nastopile v silnih množinah in ponekod uničile ves pridelek. Nek kmet je na svojem polju v enem dnevu uničil 400 miši.

IZSELJENIŠKE ŠOLE V SEVERNI AMERIKI.

Da bi bilo omogočeno izseljencem v Severno Ameriko kolikor mogoče hitro vživeti se v nove razmere in dobiti praktičen vpogled v bistvo ameriškega življenja, da se jim pokaže pot do kruha, so se ustanovile v vseh večjih severoamerikanskih mestih takozvane izseljeniške šole.

Tako se uče n. pr. izseljene žene in dekleta, po poklicu šivilje — v teh šolah — pri krojevanju obleke in perila po ameriških vzorcih; posli in kuhinjsko osebje gospodinjstva v novem svetu, drugi zopet knjigovodstva, stenografije, strojepisja, friziranja, umetnega vezenja itd. Moškim dajejo zopet strokovnjaški poslovođe potrebnih navodil v mizarstvu, knjigotiskarstvu, tesarstvu, rezbarstvu, kovinskih izdelkih, telegrafiranju itd. Umevno je, da se polaga veliko važnost na hitro priučenje angleškega jezika.

Telefonska in brzojavna poročila.

CESAR.

Dunaj, 19. julija. Cesar je odpotoval danes dopoldne v Ischl.

POSLONSKA ZBORNICA.

Dunaj, 19. julija. V današnji seji poslanske zbornice se je vložilo približno 60 volivnih protestov. Nato so Čehi, Hrvati, Srbi in Rusini vložili svoje običajne državnopravne izjave. Češki socialno demokratični poslanci so intervenirali pri baronu Gautschu zaradi neprotokolacije čeških govorov. K baronu Gautschu se je podala tudi deputacija meščanskih poslancev, da protestira proti prepovedi uvoza argentinskega mesa. Baron Gautsch je odgovoril, da je vlada v tem oziru vezana na Ogrsko, poudaril potrebo domače živinoreje in izjavil, da če se mu predložijo konkretni predlogi, se bo z njimi bavil.

KRŠČANSKOSOCIALNI PODPREDSEDNIK.

Dunaj, 19. julija. Krščanski socialci kandidirajo za zborničnega podpredsednika poslanca Jockla.

NASLEDNIK DR. EPPINGERJA.

Praga, 19. julija. Dr. Eppingerjev naslednik postane kot češki deželni finančni referent dr. Urban.

SMRTNA KOŠA.

Zagreb, 19. julija. Umrl je v Požegi Tomo pl. Kraljevič, bivši veliki župan ličko krbavske in riečko modruske županije.

VSESLOVANSKI SHOD ZDRAVNIKOV.

Krakov, 19. julija. Na glavni skupini zveze poljskih zdravnikov so bili imenovani za častne člane profesorji praškega češkega vseučilišča dr. Meixner, dr. Choducky in dr. Wessely. Sklenili so tudi, da se skliče vseslovanski shod zdravnikov.

AVIJATIKA.

Dunaj, 19. julija. Aviatik Szekely je odplul proti Budimpešti.

VELIKO TIHOTAPSTVO CIGARET.

Trst, 19. julija. Na parniku »Bohemia« je bilo na podlagi anonimne ovadbe zaplenjenih 12.000 egiptskih cigaret. Lastnika cigaret, nekega natakara, so zaprli.

ALBANSKA VSTAJA.

Cetinje, 19. julija. Črnogorska vlada izjavlja, da na postopanje Malisorov ne izvršuje nobenega vpliva in da ni odgovorna za to, če Malisori turškim obljubam ne verjamejo. Od črnogorske strani Balkanu ne preti nobena vojna nevarnost.

VOJNA MED RUSIJO IN KITAJSKO NEIZOGIBNA.

Peterburg, 19. julija. Bivši predsednik dume Gučkov, povrtnivši se s svojega potovanja po skrajnem vstoku, kamor se je bil podal proučevati gospodarske in politične razmere, priobči sedaj v moskovskih listih vspeh svojih opazovanj. Gučkov je izjavil, da je vojna med Rusijo in Kitajsko neizogibna.

PODRAŽENA VOŽNJA MED LONDONOM IN AMERIKO.

Liverpool, 19. julija. Radi mornariškega štrajka so povišali cene na parnikih I. in II. razreda za 10 mark.

PRIPRAVE PORTUGALSKIH MONARHISTOV.

Madeira, 19. julija. S pomočjo španskih monarhistov so ustanovili portugalski monarhisti zalogo municije na Madeiri.

REVOLUCIJA V MEHIKI.

London, 19. julija. Iz Washingtona se poroča: Vojni oddelek je odpisal 4 kavalerijske eskadron v Mehiko.

NAPAD NA PRAŠKI BRZOVIAK.

Budjevice, 19. julija. Pri Hoteršavu so neznanci položili na tir velik kamen. Ko se je pripeljal praški brzovlak, je lokomotiva vlekla kamen 80 metrov daleč. Strojvodji se je posrečilo ustaviti vlak pri Wesselyju. Lokomotiva je zelo poškodovana.

MORILEC IZSELJENCEV.

Karlovec, 19. julija. Morilec Ikan Miljković, 40 let star, rodom iz Kladuše, ki je iz zasede streljal na Jusnefa Miljkoviča in Hukiča, ki sta bila na potu v Ameriko ter ju usmrtil in oropal, je bil tu včeraj obsojen v dosmrtno ječo.

STRAŠEN VIHAR V RUSIJI.

Peterburg, 19. julija. Strašen vihar, ki je divjal zadnje dni po Rusiji, je napravil velikansko škodo osobito v guberniji Vologda. V okraju Gresovek je porušil vihar samostan, ki ga je dal zgraditi Ivan Grozni. Podrla se je tudi cerkev. Veliko hiš je podrl vihar tudi v gresovskih 40 okoličanskih vaseh. Smrtno ponesrečilo je veliko otrok in živine.

VIHARJI.

Manila, 19. julija. Na otoku Luson je divjal strašen tajfun, ki je napravil ogromno škodo. Vse zveze so pretrgane.

Mnenje gospoda dr. I. Nedelko,

Solun.

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Veseli me, da Vam zamorem poslati svoje mnenje o Vašem Serravallovem Kina - vinu z železom, ki ga rabim že dve leti. S kratkimi besedami: Vaš preparat pripisujem vedno kot krepilo in proti mrzlici. V sled dobrega okusa ga jemljejo radi tudi oni bolniki, ki nočejo vživati več nobenih zdravil, ker imajo od njih že ves pokvarjen želodec. Ti bolniki so zadovoljni z njegovim okusom in tudi z uspehi, ki se dosežejo z njim. Podajam ga tudi rad svojim operirancem, posebno ženskam, v času konvalescence, in sicer z najboljšim uspehom. Tudi šibkim, doječim ženskam je postalo Vaše vino prepotrebno, ker ga lahko uživajo in uspešno.

Solun, 12. junija 1909.

Dr. Nedelko.